

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนามนุษย์ เพราะครูเป็นผู้ที่ให้ความรู้และสร้างการพัฒนาศิษย์ให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทในการสำรวจประสบการณ์การเรียนรู้โดยการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การบูรณาการและการถ่ายโยงความรู้ โดยดำเนินการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตร รวมทั้งจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อที่มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลายและวิเคราะห์ผลประเมิน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) อย่างไรก็ตาม การเป็นครูไม่เพียงแต่ต้องมีความรู้ทางวิชาการเพื่อสอนนักเรียน แต่ต้องเป็นผู้ที่ช่วยนักเรียนให้มีการพัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคม รวมทั้งยังต้องเป็นต้นแบบที่ดีให้กับนักเรียน (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2553) การผลิตครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครูจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

ครูศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับศิลปะและจิตวิทยาการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ การผลิตครูใหม่หรือการเตรียมครู และบุคลากรทางการศึกษาก่อนประจำการ รวมทั้งการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ การจัดการศึกษาในสาขาครูศาสตร์จึงมีลักษณะเป็นสหวิทยาการที่บูรณาการศาสตร์ทางสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาคนทั้งในวัยเรียนและนอกรั้วเรียนให้มีคุณภาพสามารถพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เป็นองค์กรในการผลิตพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้คู่คุณธรรม ก้าวทันเทคโนโลยี จึงมีพันธกิจสำคัญในการผลิตพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ มีคุณธรรม เป็นผู้นำท้องถิ่นและก้าวทันเทคโนโลยี จัดการศึกษาที่เน้นพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยพัฒนานักศึกษาในระดับปริญญาตรีให้มียุทธศาสตร์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนัก รู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตาม

สถานการณ์ สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ทั้งนี้ ครุสภา (2556) ได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 โดยกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู 3 ด้านได้แก่ 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน กระบวนการผลิตครูจึงกำหนดรายวิชาในหลักสูตรวิชาชีพครูที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพในมาตรฐานที่ 1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ ประกอบด้วย 1) มาตรฐานความรู้ ประกอบด้วย สาระความรู้และสมรรถนะในวิชาหลักประกอบด้วย ความเป็นครู ปรัชญา การศึกษา ภาษาและวัฒนธรรม จิตวิทยาสำหรับครู หลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้และการประกันคุณภาพ 2) มาตรฐานประสบการณ์ของครู ประกอบด้วย การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ดังนั้น การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาครุศาสตร์จึงมุ่งให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอและมีความสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อการประกอบอาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นคุณลักษณะความรู้ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอนและประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถบอกผลสำเร็จทั้งด้านความรู้ความสามารถ และทักษะของผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้ด้วยเครื่องมือทางด้านจิตวิทยา หรือแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนดหรือคะแนนสอบที่ได้จากการมอบหมายแล้ว นำผลที่ได้จากการวัดไปพิจารณาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งทำให้สามารถแยกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ตามระดับความรู้ที่ได้ (Good, 1979; อารมณ์ อินตะชัย, 2556; รุจิราพรรณ คงช่วย, 2559) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สะท้อนระดับการเรียนรู้ของนักศึกษา สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น บลูม (Bloom, 1976 อ้างใน Seel, 2012) ศึกษาปัจจัยที่มีต่อผลลัพธ์การเรียนรู้หรือผลลัพธ์สามารถระบุในรูปของผลสัมฤทธิ์อันเป็นผลมาจากปัจจัย

ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Characteristics) คือ ความรู้ ความสามารถ และระบบการเรียนรู้สมรรถนะที่จำเป็นในการทำงานที่มีความเฉพาะเจาะจง 2) คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) ซึ่งรวมถึงแรงจูงใจ ความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การมีเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชาและระบบการเรียนรู้ 3) คุณภาพทางการเรียนการสอน (Quality of Instruction) ประกอบด้วย การอธิบายและนำเสนอข้อมูลให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้คำชม คำตำหนิ การให้กำลังใจอย่างเหมาะสม ดังนั้น พฤติกรรมตั้งใจเรียนจึงมีความเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนและเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความสนใจ ความเอาใจใส่ต่อการเรียนที่แสดงออกผ่านทางพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นการเข้าเรียนและเลิกเรียนตรงเวลา การตั้งใจฟังขณะที่อาจารย์สอน มีสมาธิ มีการตั้งคำถาม ตอบคำถาม และกล้าแสดงความคิดเห็น มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในขณะที่มีการเรียนการสอน ไม่พูดคุยหรือรบกวนกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งงานภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งการทบทวนบทเรียน วางแผนการเรียนให้คุณค่าหรือความสำคัญต่อการเรียน มีความอยากรู้อยากเห็น มีความเพียรพยายาม และมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม (พิชญ์ ลิ้มพะสุตร, 2555; วัชระ ประทาน, 2556) พฤติกรรมตั้งใจเรียนจึงเป็นพฤติกรรมอันพึงประสงค์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความมีจิตสำนึกและความมุ่งมั่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเรียน การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการสร้างแนวทางพัฒนานักศึกษา อย่างไรก็ตาม ในการเกิดพฤติกรรมตามแนวคิดการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา มีแนวคิดพื้นฐานว่าพฤติกรรมมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายในหรือปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factor) และปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environment Factor) เช่น หากกระบวนการทางปัญญาซึ่งถือเป็นปัจจัยภายในมีการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน (Bandura, 1986; ประทีป จินฉิ่ง, 2540) ดังนั้น พฤติกรรมของมนุษย์จึงเป็นผลมาจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของบุคคล จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบการศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกไม่ว่าจะเป็นเจตคติต่อวิชาชีพ การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และลักษณะทางกายภาพทางการเรียนมีผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนในหลากหลายระดับการศึกษา (สุกัญญา แยมยิ้ม, 2541; จิตสุภา สวนประเสริฐ, 2543; ภูวดล แก้วมณี, 2551; พิชญ์ ลิ้มพะสุตร, 2555; วัชระ ประทาน, 2556) แต่ยังไม่พบการศึกษาในบริบทของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจเพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการ

พัฒนาการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมสำหรับพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูที่ศึกษาในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีให้มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอต่อการเป็นครูที่มีคุณภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

ปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพครู การรับรู้ความสามารถของตนเอง ด้านการเรียน การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และลักษณะทางกายภาพทางการเรียนที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2. เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนเป็นตัวแปรส่งผ่าน

สมมติฐานการวิจัย

1. โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. พฤติกรรมตั้งใจเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
3. เจตคติต่อวิชาชีพครู การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน การรับรู้พฤติกรรมสอนของอาจารย์และลักษณะทางกายภาพทางการเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 1 – 5 ในปีการศึกษา 2560 โดยเป็นนักศึกษาจาก 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขา

คณิตศาสตร์ สาขาภาษาไทย สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาสังคมศึกษา สาขาภาษาอังกฤษ และสาขา คอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 2,308 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 1 – 5 ในปีการศึกษา 2560 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากจากทะเบียนรายชื่อนักศึกษา สำหรับการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง Hair, Black, Babin, และ Anderson (2010) ระบุว่า ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสามารถคำนวณได้จากจำนวนพารามิเตอร์ โดยมีอัตราส่วนประมาณ 10 ถึง 20 คน ต่อ 1 พารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่า ซึ่งโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในการวิจัยนี้มีพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าทั้งหมด 10 พารามิเตอร์ ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจึงกำหนดให้มากกว่า 200 คน และเพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูลจึงได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มขึ้นเป็น 250 คน

ด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมตั้งใจเรียน
2. แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง
5. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ	ปัจจัยภายใน	ได้แก่	เจตคติต่อวิชาชีวเคมี การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน
	ปัจจัยภายนอก	ได้แก่	การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์
ตัวแปรคั่นกลาง		ได้แก่	พฤติกรรมตั้งใจเรียน
ตัวแปรตาม		ได้แก่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นิยามเชิงปฏิบัติการ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะที่บอกผลสำเร็จในด้านความรู้ความสามารถ และทักษะทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ผลการเรียนของนักศึกษา ที่เป็นคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average: GPA) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำกว่า

พฤติกรรมตั้งใจเรียน หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงความสนใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียน ได้แก่ การเข้าเรียนและเลิกเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟังขณะที่อาจารย์สอน มีสมาธิ มีการตั้งคำถาม ตอบคำถาม และกล้าแสดงความคิดเห็น มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในขณะที่มีการเรียนการสอน หรือไม่ส่งเสียงรบกวนกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งการบ้านหรือส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด มีการทบทวนบทเรียน วางแผนการเรียน ให้คุณค่าหรือความสำคัญต่อการเรียน มีความอยากรู้อยากเห็น มีความเพียรพยายาม และมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาและปรับปรุงแบบวัดพฤติกรรมตั้งใจเรียนของพิชณู ลิ้มพะสูตร (2555) มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำกว่า

เจตคติต่อวิชาชีพครู หมายถึง การประเมินค่าเกี่ยวกับวิชาชีพครูในทำนองที่เป็นประโยชน์หรือโทษ ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบหรือพอใจมากถึงน้อยต่อวิชาชีพครู รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพครูของราณี วณิชย์เศรษฐ์ (2553) มีเนื้อหาเกี่ยวกับเจตคติต่อลักษณะการสอน สถานภาพวิชาชีพครู คุณธรรมของครู และบุคลิกภาพการเป็นครู มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อวิชาชีพครูสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำกว่า

การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน หมายถึง ความเชื่อมั่นของนักศึกษาว่าตนเองมีความสามารถในด้านการเรียน รวมทั้งมีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ให้เกิดผลสำเร็จในด้านการเรียนได้หรือไม่ ในระดับใด

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาและปรับปรุงแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองทางการเรียนของวัชร ประทาน (2556) มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางด้านวัตถุที่ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น อาคารสถานที่เรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ความสะอาดภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียน เมื่อเทียบกับปริมาณของนักศึกษา แสงสว่าง การถ่ายเทของอากาศภายในห้องเรียน และการปราศจากเสียงรบกวนภายในห้องเรียน และสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน การมีความพร้อมของสื่อและอุปกรณ์ ความทันสมัย และคุณภาพของการใช้งาน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาและปรับปรุงแบบวัดลักษณะทางกายภาพทางการเรียนของอาคม ระดมสุข (2547) มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักศึกษาที่ได้คะแนนสูง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำกว่า

การรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ หมายถึง การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมการสอน วิธีการสอน การประเมินผล การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างเหมาะสม การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ บุคลิกภาพที่ดีของผู้สอน ตลอดจนการสร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในและนอกเวลาเรียน

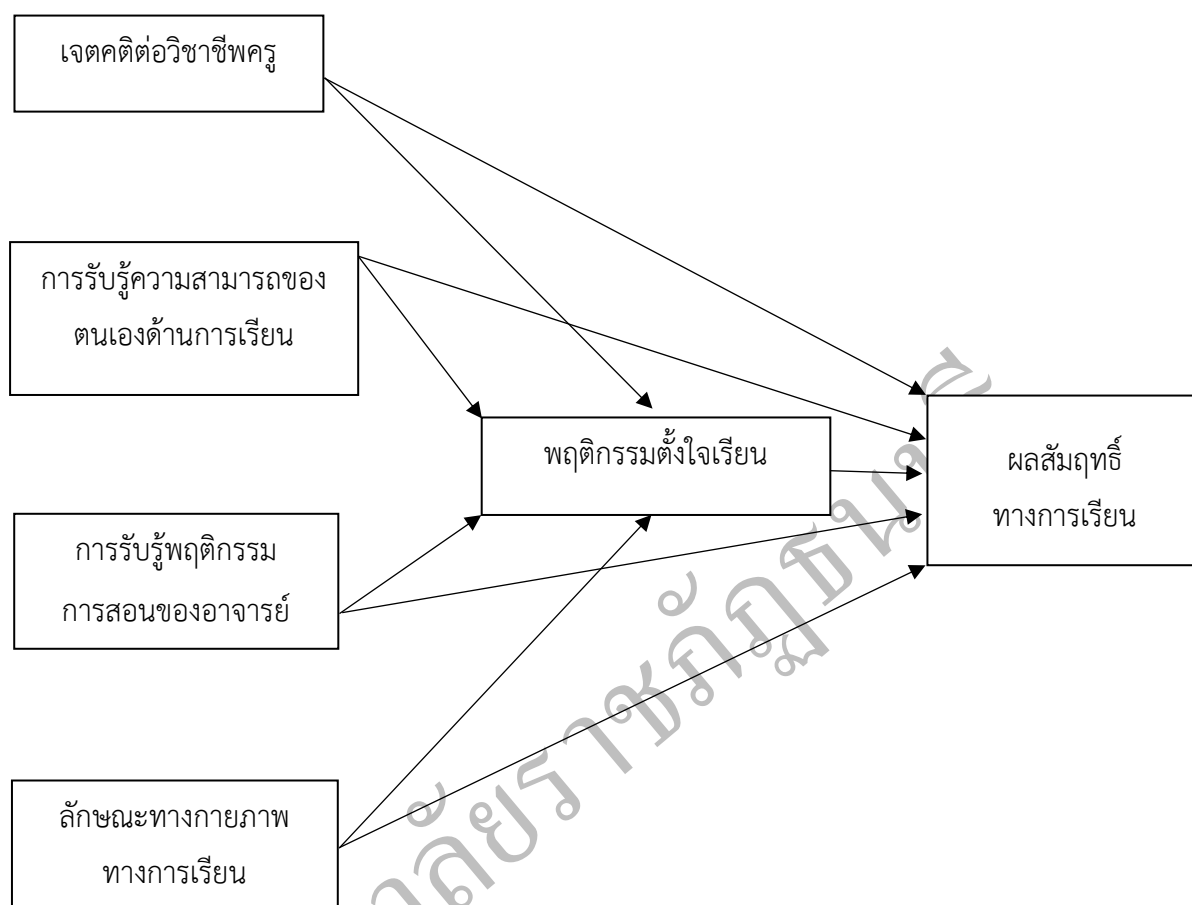
สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาและปรับปรุงแบบวัดการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ของพิชญ์ ลิ้มพะสุตร (2555) มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์สูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำกว่า

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตามแนวคิดการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา มีแนวคิดพื้นฐานว่าพฤติกรรมมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายในหรือปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factor) และปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environment Factor) เช่น หากกระบวนการทางปัญญาซึ่งถือเป็นปัจจัยภายในมีการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน (Bandura, 1986; ประทีป จินฉ่ำ, 2540) ในการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยมีปัจจัยเชิงสาเหตุ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ปัจจัยภายใน เช่น เจตคติ (นิพนธ์ วรรณเวช, 2550; นรากร พลหาญ และสมสมร เรื่องวรรณ, 2555; กรรณิกา กันภิชัย, 2558) การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน (เติมศักดิ์ คทวณิช, 2548; วัชระ ประทาน, 2556) และ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (กาญจนา แยมเสาชง, 2556; รุจิราพรรณ คงช่วย, 2559) และการรับรู้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ (จิราภรณ์ อนุชา และปาริฉัตร อารยะจารุ, 2556; สุรวีทย์ พลมณี, 2557) นอกจากนี้ พฤติกรรมตั้งใจเรียนยังส่งอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (อาภรณ์ อินตะชัย, 2556; กาญจนา แยมเสาชง, 2556; รุจิราพรรณ คงช่วย, 2559; อรณุช ศรีคำ, พรรศนันท์ ชินศิริพันธ์ และสุชาติ หอมจันทร์, 2560)

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ได้ข้อมูลของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2. ได้แนวทางในพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี